

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI 98/5/EY,

annettu 16 päivänä helmikuuta 1998,

asianajajan ammatin pysyvän harjoittamisen helpottamisesta muussa kuin siinä jäsenvaltiossa, jossa ammatillinen pätevyys on hankittu

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 49 artiklan sekä 57 artiklan 1 kohdan ja 2 kohdan ensimmäisen ja kolmannen lauseen,

ottavat huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,

ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽²⁾,

toimivat perustamissopimuksen 189 b artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen ⁽³⁾,

sekä katsovat, että

- 1) perustamissopimuksen 7 a artiklan nojalla sisämarkkinat käsittävät alueen, jolla ei ole sisäisiä rajoja, ja perustamissopimuksen 3 artiklan c kohdan mukaisesti yhteisön tavoitteisiin kuuluu poistaa henkilöiden ja palveluiden vapaan liikkuvuuden esteet jäsenvaltioiden väliltä; jäsenvaltioiden kansalaisille tämä merkitsee erityisesti mahdollisuutta harjoittaa ammattia joko itsenäisenä ammatinharjoittajana tai palkatussa työssä muussa kuin siinä jäsenvaltiossa, jossa he ovat hankkineet ammatillisen pätevyytensä,
- 2) vähintään kolmivuotisesta ammatillisesta korkeammasta koulutuksesta annettujen tutkintotodistusten tunnustamista koskevasta yleisestä järjestelmästä 21 päivänä joulukuuta 1988 annetun neuvoston direktiivin 89/48/ETY ⁽⁴⁾ mukaisesti asianajaja, joka on täysin pätevätytynyt yhdessä jäsenvaltiossa voi jo nyt hakea tutkintotodistuksensa tunnustamista ryhtyäkseen harjoittamaan toisessa jäsenvaltiossa asianajajan ammattia tämän jäsenvaltion käyttämällä ammattinimikkeellä; mainitun direktiivin tarkoituksena on mahdollistaa asianajajan pääsy ammattoon vastaanottavassa jäsenvaltiossa, eikä pyrkii muuttamaan toisenlaisiksi ammatillisia sääntöjä, joita kyseisessä valtiossa sovelletaan eikä vapauttaa asianajajaa näiden sääntöjen noudattamisesta,
- 3) kun jotkut asianajajat voivat päästä nopeasti ammattoon vastaanottavassa jäsenvaltiossa, erityisesti läpäisemällä kelpoisuuskokeen, josta säädetään direktii-

vissä 89/48/ETY, toisten täysin pätevien asianajajien taas on voitava päästä siihen harjoitettuaan ammattiaan määräjän vastaanottavassa jäsenvaltiossa alkuperäistä ammattinimikettään käyttäen tai jatkaa ammatin harjoittamista alkuperäistä ammattinimikettään käyttäen,

- 4) tämän määräjän tulee mahdollistaa asianajajan pääsy ammattoon vastaanottavassa jäsenvaltiossa sen jälkeen, kun on varmennettu hänen hankkineen ammattikokemusta tässä jäsenvaltiossa,
- 5) toiminta tässä asiassa yhteisön tasolla on perusteltua ei ainoastaan siksi, että se tutkintotodistusten tunnustamista koskevaan yleiseen järjestelmään verrattuna tarjoaa asianajajille helpomman väylän sallimalla heidän päästä ammattoon vastaanottavassa jäsenvaltiossa, vaan myös siksi, että se antamalla asianajajille mahdollisuuden alkuperäistä ammattinimikettään käyttäen harjoittaa pysyvästi ammatiaan vastaanottavassa jäsenvaltiossa vastaa tarpeisiin, joita on asianajajapalvelujen käyttäjillä, jotka erityisesti sisämarkkinoiden aiheuttaman vilkastuneen liiketoiminnan vuoksi hakevat nuvoja sellaisten rajoja ylittävien liiketoimien suhteen, joihin usein sovelletaan samalla sekä kansainvälistä oikeutta, yhteisön oikeutta että kansallista oikeutta,
- 6) toiminta yhteisön tasolla on perusteltua myös sen vuoksi, että vain muutamat jäsenvaltiot tällä hetkellä sallivat muista jäsenvaltioista tulevien asianajajien harjoittaa alueellaan alkuperäistä ammattinimikettään käyttäen muuta asianajotoimintaa kuin palvelujen tarjoamista; jäsenvaltioissa, joissa tämä mahdollisuus on olemassa, on kuitenkin sen osalta hyvin erilaisia sääntöjä esimerkiksi toiminta-alasta ja velvollisuudesta kirjoittautua toimivaltaisten viranomaisten pitämään luetteloon; tällaiset erot aiheuttavat epätasa-arvoa ja kilpailun vääristymiä jäsenvaltioiden asianajajien välillä ja muodostavat esteen vapaalle liikkuvuudelle; ainoastaan direktiivillä, jossa vahvistetaan edellytykset niiden asianajajien muulle ammatinharjoittamiselle kuin palvelujen tarjoamiselle, jotka harjoittavat asianajotoimintaa alkuperäistä ammattinimikettään käyttäen, voidaan ratkaista nämä ongelmat ja tarjota asianajajille ja heidän palveluidensa käyttäjille samat mahdollisuudet kaikissa jäsenvaltioissa,

⁽¹⁾ EYVL C 128, 24.5.1995, s. 6 ja EYVL C 355, 25.11.1996, s. 19.

⁽²⁾ EYVL C 256, 2.10.1995, s. 14

⁽³⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 19.6.1996, (EYVL C 198, 8.7.1996, s. 85), neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 24. heinäkuuta 1997 (EYVL C 297, 29.9.1997, s. 6), Euroopan parlamentin päätös, tehty 19. marraskuuta 1997. (Neuvoston päätös tehty 15. joulukuuta 1997).

⁽⁴⁾ EYVL L 19, 24.1.1989, s. 16

- 7) tällä direktiivillä pidätetään sen tavoitteen mukaisesti sääntelemästä puhtaasti sisäisiä tilanteita eikä sillä pyritä muuttamaan kansallisia ammatillisia sääntöjä muutoin kuin siltä osin kuin se on välttämätöntä direktiivin tavoitteiden tehokkaan toteutumisen kannalta; erityisesti direktiivillä ei ole tarkoitus loukata sitä kansallista sääntelyä, joka koskee pääsyä asianajajan ammattiin ja asianajajan ammatin harjoittamista sillä ammattinimikkeellä, jota vastaanottavassa jäsenvaltiossa käytetään,
- 8) tässä direktiivissä tarkoitetut asianajajat olisi veloitettava kirjoittautumaan vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen pitämään luetteloon, jotta tämä voisi varmistua siitä, että he noudattavat vastaanottavan jäsenvaltion ammatillisia ja ammatiteettisiä sääntöjä; tämän kirjoittautumisen vaikutukset siihen, missä tuomiopiireissä, oikeusasteissa ja eri tyyppisissä tuomioistuimissa asianajajat voivat toimia, määräytyvät vastaanottavan jäsenvaltion asianajajiin sovellettavan lainsäädännön perusteella,
- 9) asianajajien, jotka eivät ole päässeet ammattiin vastaanottavassa jäsenvaltiossa, on harjoitettava ammattiaan tässä alkuperäisellä ammattinimikkeellään, jotta palvelujen käyttäjille taattaisiin asianmukaiset tiedot ja jotta olisi mahdollista tehdä ero näiden asianajajien ja niiden vastaanottavan jäsenvaltion asianajajien välillä, jotka harjoittavat ammattia vastaanottavassa jäsenvaltiossa käytettävällä ammattinimikkeellä,
- 10) olisi sallittava niiden asianajajien, joihin tätä direktiiviä sovelletaan, antaa lainopillisia neuvoja, jotka koskevat erityisesti sen jäsenvaltion oikeutta, josta he ovat peräisin, yhteisön oikeutta, kansainvälistä oikeutta sekä vastaanottavan jäsenvaltion oikeutta; tämä on palvelujen tarjoamisen osalta sallittua jo asianajajien palvelujen tarjoamisen vapauden tehokkaan käyttämisen helpottamisesta 22 päivänä maaliskuuta 1977 annetun neuvoston direktiivin 77/249/ETY⁽¹⁾ nojalla; olisi kuitenkin, samoin kuin direktiivissä 77/249/ETY, säädettävä mahdollisuudesta estää sellaisia asianajajia, jotka harjoittavat asianajotoimintaa alkuperäisellä ammattinimikkeellään Yhdistyneessä kuningaskunnassa ja Irlannissa, suorittamasta tiettyjä kiinteistö- ja perintöasioihin liittyviä toimia; tämä direktiivi ei millään tavoin vaikuta niihin määräyksiin, jotka kussakin jäsenvaltiossa varaavat tietyn toiminnan harjoittamisen muun kuin asianajajan ammatin harjoittajille; direktiivissä 77/249/ETY olisi omaksuttava myös vastaanottavan jäsenvaltion oikeus vaatia, että ammattia alkuperäisellä ammattinimikkeellään harjoittava asianajaja työskentelee yhdessä paikallisen asianajajan kanssa edustaessaan tai puolustaessaan asiakastaan oikeudessa; veloitetta työskennellä yhdessä sovelletaan sen tulkinnan mukaisesti, jota Euroopan yhteisöjen tuomioistuin on soveltanut erityisesti asiassa 427/85, komissio v. Saksa 25 päivänä helmikuuta 1988 antamassaan tuomiossa⁽²⁾,
- 11) oikeuden moitteettoman toiminnan varmistamiseksi olisi jäsenvaltioille annettava mahdollisuus erityissäännöillä varata pääsy niiden ylimpiin tuomioistuimiin erikoistuneille asianajajille, tämän kuitenkin estämättä jäsenvaltioiden sellaisten asianajajien ammattiin pääsyä, jotka täyttävät vaaditut edellytykset;
- 12) asianajajan, joka on kirjattu vastaanottavassa jäsenvaltiossa luetteloon alkuperäisellä ammattinimikkeellään, on pysyttävä sen jäsenvaltion, josta hän on peräisin, toimivaltaisen viranomaisen pitämässä luettelossa voidakseen säilyttää oikeutensa asianajajana ja jotta tätä direktiiviä sovellettaisiin häneen; tästä syystä läheinen yhteistyö toimivaltaisten viranomaisten välillä on välttämätöntä erityisesti mahdollisten kurinpidollisten menettelyjen osalta,
- 13) asianajajat, joihin tätä direktiiviä sovelletaan, voivat riippumatta siitä, toimivatko he palkattuina asianajajina vai itsenäisinä ammatinharjoittajina siinä jäsenvaltiossa, josta he ovat peräisin, harjoittaa ammattiaan palkansaajina vastaanottavassa jäsenvaltiossa siinä määrin kuin vastaanottava jäsenvaltio antaa tämän mahdollisuuden omille asianajajilleen,
- 14) vaikka tämä direktiivi tarjoaa asianajajille mahdollisuuden harjoittaa ammattiaan toisessa jäsenvaltiossa alkuperäistä ammattinimikettään käyttäen, sen tavoitteena on myös helpottaa tämän vastaanottavan jäsenvaltion ammattinimikkeen saamista; perustamissopimuksen 48 ja 52 artiklan nojalla, sellaisina kuin yhteisöjen tuomioistuin on tulkinnut niitä, vastaanottava jäsenvaltio on aina velvollinen ottamaan huomioon alueellaan hankitun ammattikokemuksen; sen jälkeen kun nämä asianajajat ovat toimineet kolme vuotta tosiasiallisesti ja säännöllisesti vastaanottavassa jäsenvaltiossa ja tämän jäsenvaltion oikeuden parissa, mukaan lukien yhteisön oikeus, on kohtuullista olettaa, että he ovat hankkineet tarvittavan soveltuvuuden voidakseen ilman rajoituksia päästä asianajajan ammattiin vastaanottavassa jäsenvaltiossa; tämän määräajan päätyttyä asianajajan, joka voi todistettavasti osoittaa hankkineensa ammatillisen pätevyyden vastaanottavassa jäsenvaltiossa, on voitava saada tämän jäsenvaltion ammattinimike; jos vähintään kolme vuotta kestävään tosiasialliseen ja säännölliseen toimintaan sisältyy tätä lyhytaikaisempi toiminta vastaanottavan jäsenvaltion oikeuden parissa, toimivaltaisen viranomaisen on otettava huomioon muutkin vastaanottavan jäsenvaltion oikeudesta hankitut tiedot, jotka se voi tarkistaa haastattelussa; jos mainittujen edellytysten täyttymisestä ei ole esitetty todisteita, vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on perusteltava tekemänsä päätös olla myöntämättä

⁽¹⁾ EYVL L 78, 26.3.1997, s. 17, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna vuoden 1994 liittymisasiakirjalla.

⁽²⁾ Kok. 1988, s. 1123.

tämän valtion ammattinimikettä näihin edellytyksiin liittyvien helpotuksia koskevien sääntöjen mukaisesti ja päätökseen on voitava hakea muutosta kansallisen oikeuden mukaisilla muutoksenhakukeinoilla,

- 15) taloudellinen ja ammatillinen kehitys yhteistyössä osoittaa, että on mahdollista harjoittaa asianajajan ammattia yhdessä myös yhteenliittymänä; olisi estettävä se, että ammatin harjoittamista ryhmänä siinä jäsenvaltiossa, josta asianajaja on peräisin, käytetään tekosyynä ryhmään kuuluvien asianajajien estämiseksi sijoittautumasta vastaanottavaan jäsenvaltioon tai tämän haittaamiseksi; jäsenvaltioilla on kuitenkin oltava lupa toteuttaa aiheellisia toimenpiteitä sen oikeutetun tavoitteen saavuttamiseksi, että turvataan ammatin riippumaton harjoittaminen; olisi säädettävä tietyistä takeista kaikissa jäsenvaltioissa, jotka sallivat asianajajan ammatin harjoittamisen ryhmänä,

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Tavoite, soveltamisala ja määritelmät

1. Tämän direktiivin tavoitteena on helpottaa asianajajan ammatin pysyvää harjoittamista joko itsenäisenä ammatinharjoittajana tai palkatussa työssä muussa kuin siinä jäsenvaltiossa, jossa ammatillinen pätevyys on hankittu.

2. Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- a) ”asianajajalla” jokaista, joka on jäsenvaltion kansalainen ja jolla on oikeus harjoittaa ammattiaan käyttäen jotakin seuraavista ammattinimikkeistä:

Belgia:	Avocat/Advocaat/ Rechtsanwalt
Tanska:	Advokat
Saksa:	Rechtsanwalt
Kreikka:	Δικηγόρος
Espanja:	Abogado/Advocat/ Abogado/Abokatu
Ranska:	Avocat
Irlanti:	Barrister/Solicitor
Italia:	Avvocato
Luxemburg:	Avocat
Alankomaat:	Advocaat
Itävalta:	Rechtsanwalt
Portugali:	Advogado
Suomi:	Asianajaja/Advokat
Ruotsi:	Advokat

Yhdistynyt Kuningaskunta: Advocate/Barrister/
Solicitor,

- b) ”jäsenvaltiolla, josta asianajaja on peräisin” jäsenvaltiota, jossa asianajaja on saanut oikeuden käyttää jotakin a alakohdassa mainittua ammattinimikettä ennen asianajajan ammatin harjoittamista toisessa jäsenvaltiossa,
- c) ”vastaanottavalla jäsenvaltiolla” jäsenvaltiota, jossa asianajaja harjoittaa ammattiaan tämän direktiivin säännösten mukaisesti,
- d) ”alkuperäisellä ammattinimikkeellä” siinä jäsenvaltiossa käytettyä ammattinimikettä, jossa asianajaja on saanut oikeuden käyttää tätä ammattinimikettä ennen asianajajan ammatin harjoittamista vastaanottavassa jäsenvaltiossa,
- e) ”ryhmällä” jokaista yhteisöä, riippumatta siitä, onko se oikeushenkilö vai ei, joka on perustettu jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti ja jonka puitteissa asianajajat harjoittavat ammattiaan yhdessä ja käyttäen yhteistä nimeä,
- f) ”asianmukaisella ammattinimikkeellä” tai ”asianmukaisella ammatilla” sen toimivaltaisen viranomaisen käyttämää ammattinimikettä tai ammattia, jonka luetteloon asianajaja on merkitty 3 artiklan säännösten mukaisesti, ja ”toimivaltaisella viranomaisella” kyseistä viranomaista.

3. Tätä direktiiviä sovelletaan sekä niihin asianajajiin, jotka harjoittavat ammattiaan itsenäisesti, että niihin, jotka harjoittavat sitä palkattuina siinä jäsenvaltiossa, josta he ovat peräisin, sekä jollei 8 artiklasta muuta johtu, vastaanottavassa jäsenvaltiossa.

4. Tässä direktiivissä tarkoitettu asianajajan ammatin harjoittaminen ei koske sellaista palvelujen tarjoamista, josta on säädetty direktiivissä 77/249/ETY.

2 artikla

Asianajajan oikeus harjoittaa ammattiaan alkuperäistä ammattinimikettään käyttäen

Jokaisella asianajajalla on oikeus harjoittaa pysyvästi asianajotoimintaa, sellaisena kuin se on määritelty 5 artiklassa, missä tahansa muussa jäsenvaltiossa käyttäen alkuperäistä ammattinimikettään.

Asianajajan ammattiin vastaanottavassa jäsenvaltiossa pääsyä koskevat 10 artiklan säännökset.

3 artikla

Merkitseminen toimivaltaisen viranomaisen luetteloon

1. Asianajajan, joka haluaa harjoittaa ammattiaan muussa kuin siinä jäsenvaltiossa, jossa hän on hankkinut ammatillisen pätevyytensä, on kirjoitettava kyseisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen pitämään luetteloon.

2. Vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on merkittävä asianajaja luetteloon saatuaan nähtäväkseen todistuksen siitä, että asianajaja on merkitty sen jäsenvaltion, josta hän on peräisin, toimivaltaisen viranomaisen pitämään luetteloon. Vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen voi vaatia, että tämän jäsenvaltion, josta asianajaja on peräisin, toimivaltaisen viranomaisen antama todistus ei ole sitä esitettäessä kolmea kuukautta vanhempi. Vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen ilmoittaa sen jäsenvaltion, josta asianajaja on peräisin, toimivaltaiselle viranomaiselle tästä luetteloon merkitsemisestä.

3. Edellä olevan 1 kohdan soveltamiseksi:

- Yhdistyneessä kuningaskunnassa ja Irlannissa on asianajajat, jotka harjoittavat ammattiaan käyttäen muuta kuin Yhdistyneessä kuningaskunnassa tai Irlannissa käytettävää ammattinimikettä, merkittävä joko "barrister"- tai "advocate"- ammatin tai "solicitor"-ammatin osalta toimivaltaisen viranomaisen pitämään luetteloon.
- Yhdistyneessä kuningaskunnassa toimivaltainen viranomaisen Irlannin "barrister"-asianajajan osalta on Yhdistyneessä kuningaskunnassa "barrister"-asianajajan tai "advocate"-asianajajan osalta toimivaltainen viranomaisen ja Irlannin "solicitor"-asianajajan osalta "solicitor"-asianajajan ammatin osalta toimivaltainen viranomaisen.
- Irlannissa toimivaltainen viranomaisen Yhdistyneen kuningaskunnan "barrister"-asianajajan tai "advocate"-asianajajan osalta Irlannissa on "barrister"-asianajajan osalta toimivaltainen viranomaisen ja Yhdistyneen kuningaskunnan "solicitor"-asianajajan osalta "solicitor"-asianajajan ammatin osalta toimivaltainen viranomaisen.

4. Kun vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltainen viranomaisen julkaisee niiden asianajajien nimet, jotka on merkitty sen pitämään luetteloon, se julkaisee myös niiden asianajajien nimet, jotka se on merkinnyt luetteloon tämän direktiivin nojalla.

4 artikla

Ammatin harjoittaminen alkuperäistä ammattinimikettä käyttäen

1. Asianajajan, joka vastaanottavassa jäsenvaltiossa harjoittaa ammattiaan alkuperäistä ammattinimikettään käyttäen, on ilmoitettava ammattinimikkeensä käyttämällä sen jäsenvaltion, josta hän on peräisin, virallista kieltä tai jotakin sen virallisista kielistä, selkeästi ja siten, ettei aiheudu mitään sekaannusta vastaanottavan jäsenvaltion ammattinimikkeeseen kanssa.

2. Vastaanottava jäsenvaltio voi 1 kohdan soveltamiseksi vaatia, että asianajaja, joka harjoittaa ammattiaan alkuperäistä ammattinimikettään käyttäen, ilmoittaa sen lisäksi sen ammatillisen järjestön, johon hän kuuluu siinä jäsenvaltiossa, josta hän on peräisin, tai sen tuomioistuimen, jossa hänellä tämän jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti on oikeus toimia. Vastaanottava jäsenvaltio voi vaatia myös, että asianajaja, joka harjoittaa ammattiaan käyttäen

alkuperäistä ammattinimikettään, mainitsee kirjoittautumisestaan tämän jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen pitämään luetteloon.

5 artikla

Toiminta-ala

1. Jollei 2 ja 3 kohdasta muuta johdu, asianajaja, joka harjoittaa ammattiaan käyttäen alkuperäistä ammattinimikettään, harjoittaa samaa ammatillista toimintaa kuin asianajaja, joka toimii vastaanottavan jäsenvaltion asianmukaista ammattinimikettä käyttäen, ja hän voi erityisesti antaa lainopillisia neuvoja, jotka koskevat sen jäsenvaltion oikeutta, josta hän on peräisin, yhteisön oikeutta, kansainvälistä oikeutta ja vastaanottavan jäsenvaltion oikeutta. Hänen on joka tapauksessa noudatettava kansallisissa tuomioistuimissa sovellettavia menettelytapasääntöjä.

2. Jäsenvaltiot, jotka alueellaan antavat määrätylle asianajajien ryhmälle oikeuden laatia tiettyjä asiakirjoja, joissa annetaan valtuus hallita kuolinpesää tai joissa perustetaan tai siirretään oikeus kiinteään omaisuuteen, mitkä tehtävät joissakin muissa jäsenvaltioissa on varattu muille kuin asianajajan ammattia harjoittaville, voivat kieltää asianajajaa, joka toimii käyttäen sellaista alkuperäistä ammattinimikettä, joka on myönnetty jossakin viimeksi mainituista jäsenvaltioista, harjoittamasta tätä toimintaa.

3. Asiakkaan edustamiseen tai puolustamiseen oikeudessa liittyvän toiminnan harjoittamiseksi ja sikäli kuin vastaanottavan jäsenvaltion oikeudessa varataan tällainen toiminta kyseisen jäsenvaltion ammattinimikettä käyttäen ammattiaan harjoittaville asianajajille, vastaanottava jäsenvaltio voi velvoittaa asianajajat, jotka harjoittavat ammattiaan käyttäen alkuperäistä ammattinimikettään, toimimaan yhdessä joko sellaisen asianajajan kanssa, joka toimii kyseisessä tuomioistuimessa ja joka on tarvittaessa vastuussa tälle tuomioistuimelle, tai yhdessä tässä tuomioistuimessa toimivan "avouén" kanssa.

Oikeuden moitteettoman toiminnan varmistamiseksi jäsenvaltiot voivat kuitenkin vahvistaa erityissääntöjä niiden ylimpiin tuomioistuimiin pääsyyllä, kuten varata sen erikoistuneille asianajajille.

6 artikla

Sovellettavat ammatilliset ja ammattieettiset säännöt

1. Riippumatta ammatillisista ja ammattieettisistä säännöistä, joita asianajajaan sovelletaan siinä jäsenvaltiossa, josta hän on peräisin, asianajajan on harjoittaessaan ammattiaan alkuperäistä ammattinimikettään käyttäen kaikessa vastaanottavan jäsenvaltion alueella harjoittamassaan toiminnassa noudatettava niitä vastaanottavan jäsenvaltion ammatillisia ja ammattieettisiä sääntöjä, joita sovelletaan vastaanottavan jäsenvaltion asianmukaista ammattinimikettä käyttäviin asianajajiin.

2. Alkuperäistä ammattinimikettään käyttäen vastaanottavassa jäsenvaltiossa ammattiaan harjoittavien asianajajien

asianmukainen edustus vastaanottavan jäsenvaltion ammatillisissa järjestöissä on turvattava. Tämä sisältää ainakin äänioikeuden järjestöjen toimielimiä valittaessa.

3. Vastaanottava jäsenvaltio voi velvoittaa asianajajan, joka harjoittaa ammattiaan käyttäen alkuperäistä ammattinimikettään, joko hankkimaan ammatillista vastuuta koskevan vastuuvakuutuksen tai liittymään jäseneksi ammatilliseen takuurahastoon niiden sääntöjen mukaisesti, jotka jäsenvaltio vahvistaa alueellaan harjoitettavalle ammattitoiminnalle. Asianajaja, joka harjoittaa ammattia käyttäen alkuperäistä ammattinimikettään, on kuitenkin vapautettu tästä velvoitteesta, jos hän osoittaa, että hänellä sen jäsenvaltion sääntöjen mukaisesti, josta hän on peräisin, on otettu vakuutus tai takuu, ja jos kyseinen vakuutus tai takuu on säännöiltään ja kattavuudeltaan vastaava. Jos vastaavuus on ainoastaan osittainen, vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltainen viranomaisinen voi vaatia lisävakuutuksen tai -takuun hankkimista kattamaan sellaiset alueet, joita sen jäsenvaltion, josta asianajaja on peräisin, sääntöjen mukainen vakuutus tai takuu ei kata.

7 artikla

Kurinpitomenettelyt

1. Jos asianajaja, joka harjoittaa ammattiaan alkuperäistä ammattinimikettään käyttäen, rikkoo niitä velvoitteita, jotka ovat voimassa vastaanottavassa jäsenvaltiossa, sovelletaan vastaanottavassa jäsenvaltiossa voimassa olevia menettelytapasääntöjä, seuraamuksia ja muutoksenhakuineja.

2. Ennen kuin kurinpitomenettely ammattiaan alkuperäistä ammattinimikettään käyttäen harjoittava asianajaja vastaan aloitetaan, vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltainen viranomaisinen ilmoittaa siitä mahdollisimman pian sen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, josta asianajaja on peräisin, ja antaa tälle kaikki tarvittavat tiedot.

Ensimmäistä alakohtaa sovelletaan soveltuvin osin silloin, kun sen jäsenvaltion toimivaltainen viranomaisinen, josta asianajaja on peräisin, aloittaa kurinpitomenettelyn, jolloin tämä viranomaisinen ilmoittaa siitä vastaanottavan jäsenvaltion tai vastaanottavien jäsenvaltioiden toimivaltaiselle viranomaiselle.

3. Vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltainen viranomaisinen toimii koko kurinpitomenettelyn ajan yhteistyössä sen jäsenvaltion, josta asianajaja on peräisin, toimivaltaisen viranomaisen kanssa, sanotun kuitenkin rajoittamatta vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen ratkaisuvaltaa. Vastaanottava jäsenvaltio toteuttaa erityisesti tarvittavat toimenpiteet, jotta sen jäsenvaltion, josta asianajaja on peräisin, toimivaltainen viranomaisinen voi esittää huomautuksiaan oikeussuojaelimissä.

4. Sen jäsenvaltion toimivaltainen viranomaisinen, josta asianajaja on peräisin, päättää omien menettelyä ja sisältöä koskevien sääntöjensä mukaisesti niistä seurauksista, joita aiheutuu vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen päätöksestä, joka koskee alkuperäistä ammattinimikettä käyttäen ammattiaan harjoittavaa asianajajaa.

5. Sen jäsenvaltion, josta asianajaja on peräisin, toimivaltaisen viranomaisen kyseiselle asianajajalle antaman ammatin harjoittamista koskevan luvan väliaikainen tai pysyvä peruuttaminen johtaa ilman eri toimenpiteitä väliaikaiseen tai pysyvään kyseistä asianajajaa koskevaan kieltoon harjoittaa ammattiaan vastaanottavassa jäsenvaltiossa alkuperäistä ammattinimikettään käyttäen, vaikka tämä ei olisikaan edellytys vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen tekemälle päätökselle.

8 artikla

Asianajajan ammatin harjoittaminen palkansaajana

Asianajaja, joka on merkitty luetteloon vastaanottavassa jäsenvaltiossa alkuperäisellä ammattinimikkeellään, voi harjoittaa asianajajan ammattia toisen asianajajan, asianajajien muodostaman yhtymän tai yhteisön taikka julkisen tai yksityisen yrityksen palkkaamana samassa laajuudessa kuin vastaanottava jäsenvaltio sen sallii niille asianajajille, jotka on merkitty luetteloon vastaanottavan jäsenvaltion ammattinimikkeellä.

9 artikla

Perustelut ja muutoksenhaku

Edellä 3 artiklassa tarkoitettua asianajajan luetteloon merkitsemistä koskevat kielteiset päätökset sekä kurinpidollisia seuraamuksia koskevat päätökset on perusteltava.

Näihin päätöksiin voidaan hakea muutosta kansallisen oikeuden mukaisilla muutoksenhakuineilla.

10 artikla

Yhdenvertaisuus vastaanottavan jäsenvaltion asianajajan kanssa

1. Alkuperäistä ammattinimikettään käyttäen ammattiaan harjoittavaan asianajajaan, joka osoittaa toimineensa tosiasiallisesti ja säännöllisesti vähintään kolmen vuoden ajan vastaanottavassa jäsenvaltiossa ja sen oikeuden parissa, mukaan luettuna yhteisöoikeus, ei sovelleta direktiivin 89/48/ETY 4 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuja vaatimuksia, jotka koskevat vastaanottavan jäsenvaltion asianajajan ammattiin pääsyä. *Tosiasiallisella ja säännöllisellä toiminnalla* tarkoitetaan toiminnan harjoittamista ilman muita kuin jokapäiväisestä elämästä aiheutuvia keskeytyksiä.

Asianomaisen asianajajan on esitettävä vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle todisteet tosiasiallisesta ja säännöllisestä, vähintään kolme vuotta kestäneestä toiminnasta vastaanottavan jäsenvaltion oikeuden parissa. Tätä varten:

- a) asianajajan on toimitettava vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle kaikki tiedot ja kaikki tarvittavat asiakirjat, erityisesti hänen käsittelemiensä tapausten lukumäärän ja luonteen osalta;
- b) vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi tarkistaa harjoitetun toiminnan tosiasiallisen ja säännöllisen luonteen ja pyytää tarvittaessa asianajajalta 1 a alakohdassa mainittuja tietoja ja asiakirjoja koskevia suullisia tai kirjallisia selvennyksiä tai lisätäsmennyksiä.

Vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on perusteltava päätös olla myöntämättä erivapautta siinä tapauksessa, että ensimmäisessä alakohdassa vahvistettujen ehtojen täyttymisestä ei ole esitetty todisteita, ja päätökseen on voitava hakea muutosta kansallisen oikeuden mukaisilla muutoksenhakukeinoilla.

2. Vastaanottavassa jäsenvaltiossa alkuperäistä ammattinimikettään käyttäen ammattiaan harjoittava asianajaja voi milloin tahansa pyytää tutkintotodistuksensa tunnustamista direktiivin 89/48/ETY mukaisesti päästäkseen vastaanottavan jäsenvaltion asianajajan ammattiin ja harjoittaakseen ammattiaan käyttäen ammattinimikettä, joka vastaa tätä ammattia kyseisessä jäsenvaltiossa.

3. Alkuperäistä ammattinimikettään käyttäen ammatiaan harjoittava asianajaja, joka osoittaa toimineensa tosiasiallisesti ja säännöllisesti vähintään kolmen vuoden ajan vastaanottavassa jäsenvaltiossa, mutta vähemmän aikaa vastaanottavan jäsenvaltion oikeuden parissa, voi saada kyseisen valtion toimivaltaiselta viranomaiselta luvan päästä vastaanottavan jäsenvaltion asianajajan ammattiin ja harjoittaa ammatiaan käyttäen ammattinimikettä, joka vastaa tätä ammattia kyseisessä jäsenvaltiossa, ilman, että direktiivin 89/48/ETY 4 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuja vaatimuksia sovelletaan häneen, seuraavin edellytyksin ja ehdoin:

- a) Vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen ottaa huomioon tosiasiallisen ja säännöllisen toiminnan edellä tarkoitettuna ajanjaksona sekä vastaanottavan jäsenvaltion oikeutta koskevan tuntemuksen ja ammattikokemuksen sekä osallistumisen vastaanottavan jäsenvaltion oikeutta, mukaan lukien ammatillinen oikeus ja ammattietiikka, koskeviin kursseihin ja seminaareihin.
- b) Asianajaja toimittaa toimivaltaiselle viranomaiselle kaikki tarvittavat tiedot ja asiakirjat, erityisesti hoitamistaan tapauksista. Asianajajan vastaanottavassa valtiossa harjoittaman toiminnan tosiasiallisuuden ja säännöllisyyden arviointi sekä arviointi, joka koskee hänen kykyään jatkaa kyseisessä valtiossa harjoitta-

maansa toimintaa, suoritetaan vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen suorittamassa haastattelussa, jonka tarkoituksena on tarkistaa harjoitetun toiminnan säännöllisyys ja tosiasiallisuus.

Vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on perusteltava päätös olla myöntämättä lupaa siinä tapauksessa, että ensimmäisessä alakohdassa vahvistettujen vaatimusten täyttymisestä ei ole esitetty todisteita, ja päätökseen on voitava hakea muutosta kansallisen oikeuden mukaisilla muutoksenhakukeinoilla.

4. Vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi perustellulla päätöksellä, johon on oikeus hakea tuomioistuimelta muutosta kansallisen oikeuden mukaisilla muutoksenhakukeinoilla, hylätä asianajajan pyynnön, että tämän artiklan säännöksiä sovellettaisiin häneen, jos se katsoo yleisen edun tämän johdosta vaarantavan erityisesti kurinpitomenettelyjen, valitusten tai muiden mahdollisten tapahtumien vuoksi.

5. Toimivaltaisen viranomaisen edustajat, jotka ovat vastuussa hakemuksen käsittelystä, varmistavat saamiensa tietojen salassa pysymisen.

6. Asianajajalla, joka pääsee vastaanottavan jäsenvaltion asianajajan ammattiin 1, 2 ja 3 kohdassa olevien sääntöjen mukaisesti, on oikeus vastaanottavan jäsenvaltion asianajajan ammattia vastaavan ammattinimikkeen rinnalla käyttää alkuperäistä ammattinimikettään ilmaistuna sen jäsenvaltion, josta asianajaja on peräisin, virallisella kielellä tai jollakin sen virallisista kielistä.

11 artikla

Ammatin harjoittaminen ryhmänä

Jos ammatin harjoittaminen ryhmänä on vastaanottavassa jäsenvaltiossa sallittu asianajajille, jotka harjoittavat ammatiaan asianmukaisista ammattinimikettä käyttäen, sovelletaan seuraavia määräyksiä asianajajiin, jotka haluavat harjoittaa ammatiaan tätä nimikettä käyttäen tai merkittävät itsensä toimivaltaisen viranomaisen pitämään luetteloon:

1. Yksi tai usempi asianajaja, jotka harjoittavat ammatiaan alkuperäistä ammattinimikettään käyttäen vastaanottavassa jäsenvaltiossa ja jotka ovat saman ryhmän jäseniä siinä jäsenvaltiossa, josta he ovat peräisin, voivat harjoittaa ammatillista toimintaansa pitämällä ryhmänsä sivutoimistoa tai edustustoa vastaanottavassa jäsenvaltiossa. Jos perussäännöt, jotka koskevat tätä ryhmää siinä jäsenvaltiossa, josta se on peräisin, eivät ole yhteensopivia vastaanottavan jäsenvaltion lakeihin, asetuksiin tai hallinnollisiin määräyksiin perustuvien perussääntöjen kanssa, sovelletaan kuitenkin jälkimmäisiä säännöksiä siinä määrin kun niiden noudattaminen on perusteltua yleisen edun vuoksi asiakkaan ja kolmansien osapuolten suojelemiseksi.

2. Jokainen jäsenvaltio tarjoaa kahdelle tai useammalle asianajajalle, jotka kuuluvat samaan ryhmään tai ovat peräisin samasta jäsenvaltiosta ja jotka harjoittavat ammattiaan alkuperäistä ammattinimikettään käyttäen kyseisen jäsenvaltion alueella, mahdollisuuden harjoittaa ammattiaan ryhmänä. Jos vastaanottava jäsenvaltio sallii asianajajiensa harjoittavan ammattiaan erilaisten ryhmien muodossa, näiden toimintamuotojen tulee olla myös edellä mainittujen asianajajien käytettävissä. Sääntöjä, joiden mukaisesti nämä asianajajat harjoittavat ammattiaan yhteenliittymänä vastaanottavassa jäsenvaltiossa, säännellään kyseisen jäsenvaltion laeilla, asetuksilla ja hallinnollisilla määräyksillä.

3. Vastaanottava jäsenvaltio toteuttaa tarvittavat toimenpiteet salliakseen ammatinharjoittamisen yhteenliittymänä myös:

- useiden alkuperäistä ammattinimikettään käyttäen toimivien asianajajien kesken, jotka ovat peräisin eri jäsenvaltioista,
- yhden tai useamman a alakohdassa tarkoitetun asianajajan ja yhden tai useamman vastaanottavan jäsenvaltion asianajajan kesken.

Yksityiskohtaisia sääntöjä, joiden mukaisesti nämä asianajajat harjoittavat ammattiaan yhteenliittymänä vastaanottavassa jäsenvaltiossa, säännellään tämän jäsenvaltion laeilla, asetuksilla ja hallinnollisilla määräyksillä.

4. Asianajajan, joka haluaa harjoittaa ammattiaan alkuperäistä ammattinimikettään käyttäen, on ilmoitettava vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle siitä, että hän on ryhmän jäsen siinä jäsenvaltiossa, josta hän on peräisin, ja annettava kaikki tarpeelliset tätä ryhmää koskevat tiedot.

5. Poiketen siitä, mitä 1–4 kohdassa säädetään, mikäli vastaanottava jäsenvaltio kieltää sen omalla asianmukaisella ammattinimikkeellään ammattiaan harjoittavilta asianajajilta tämän ammatin harjoittamisen sellaisena ryhmänä, jossa on myös muita kuin asianajajia, se voi kieltää asianajajaa, joka on merkitty luetteloon alkuperäisellä ammattinimikkeellään, harjoittamata ammattiaan vastaanottavan jäsenvaltion alueella ryhmänsä jäsenenä. Ryhmään katsotaan kuuluvan muita kuin asianajajan ammattia harjoittavia henkilöitä, jos

- sen pääoman omistavat kokonaan tai osittain, tai
- sen nimeä käyttävät, tai
- sen päätöksentekovaltaa käyttävät tosiasiallisesti tai oikeudellisesti

sellaiset henkilöt, jotka eivät ole 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja asianajajia.

Jos tällaisen asianajajaryhmän toimintaa sääntelevät sen jäsenvaltion keskeiset säännöt, josta asianajajat ovat peräisin, eivät ole yhteensopivia joko vastaanottavassa jäsenvaltiossa voimassa olevien sääntöjen tai ensimmäisen alakohdan säännösten kanssa, vastaanottava jäsenvaltio voi ilman 1 kohdassa säädettyjä rajoituksia vastustaa sivutoimiston tai edustuston avaamista alueellaan.

12 artikla

Ryhmän nimi

Riippumatta yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat alkuperäistä ammattinimikettään käyttäen vastaanottavassa jäsenvaltiossa ammattiaan harjoittavia asianajajia, he voivat mainita sen ryhmän nimen, jonka jäseniä he ovat siinä jäsenvaltiossa, josta he ovat peräisin.

Vastaanottava jäsenvaltio voi vaatia, että ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun nimen mainitsemisen lisäksi mainitaan ryhmän oikeudellinen muoto siinä jäsenvaltiossa, josta se on peräisin ja/tai niiden ryhmän jäsenten nimet, jotka harjoittavat ammattiaan vastaanottavassa jäsenvaltiossa.

13 artikla

Vastaanottavan ja sen jäsenvaltion, josta asianajaja on peräisin, toimivaltaisten viranomaisten välinen yhteistyö ja luottamuksellisuus

Tämän direktiivin soveltamisen helpottamiseksi ja tarvittaessa sen estämiseksi, että sen säännökset syrjäytetään vain vastaanottavassa jäsenvaltiossa sovellettavan sääntöjen noudattamisen välttämiseksi, vastaanottavan jäsenvaltion ja sen jäsenvaltion, josta asianajaja on peräisin, toimivaltaiset viranomaiset ovat läheisessä yhteistyössä ja antavat molemminpuolista apua.

Ne varmistavat vaihtamiensa tietojen säilymisen luottamuksellisina.

14 artikla

Toimivaltaisten viranomaisten nimeäminen

Jäsenvaltioiden on viimeistään 14 päivänä maaliskuuta 2000 nimettävä ne toimivaltaiset viranomaiset, joilla on valtuudet ottaa vastaan hakemuksia ja tehdä tässä direktiivissä tarkoitettuja päätöksiä. Niiden on ilmoitettava nimeämisestä muille jäsenvaltioille ja komissiolle.

15 artikla

Komission kertomus

Viimeistään kymmenen vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen direktiivin soveltamisesta.

Kuultuaan kaikkia tarvittavia osapuolia komissio esittää tässä yhteydessä päätelmänsä ja voimassa olevaan järjestelmään tehtävät mahdolliset muutokset.

16 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on annettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset viimeistään 14 päivänä maaliskuuta 2000. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus,

kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset komissiolle.

17 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

18 artikla

Direktiivin osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 16 päivänä helmikuuta 1998.

Euroopan parlamentin puolesta

J.M. GIL-ROBLES

Puhe mies

Neuvoston puolesta

J. CUNNINGHAM

Puheenjohtaja